

הלכות שבת סימן רנד רנה

ביאורים ומוספים

[משנ"ב ס"ק מט]

אֵינָם טוֹבִים כָּל־כֶּךָ כְּפֻרְתָּ⁽³⁸⁾ וכו', וְיֵשׁ בָּהֶם גְּזֵרַת חֲתוּיִּי⁽³⁹⁾.

עולה מאלה, למרות שכתבשיל גורו שלא להשהות על גבי בירה אלא אם כן היא גרופה או קטומה, ביאר הגר"נ קרליץ (חוט שני ח"ב פכ"ז ס"ק ז), שדוקא בתבשיל יש לחוש שמא מטידת האדם מבישול המאכלים שיהיו מוכנים וראויים לאכילה ירצה למחר את בישולם, ולכן חששו שמא יחתה בנחלים אף כשרובן של הגחלים כבר דלקות מערב שבת. ואף על פי שלגבי חימום מים לצורך רחיצה, כתב השו"ע לקמן (ס"י שכו ס"יא) שחששו חז"ל שמא יחתה, ומשמע שגור אף באופן שהשלהבת עולה מאליה, ביאר הגר"נ קרליץ (חוט שני ח"ב פכ"ז ס"ק ז) שיש להחזיק שיהיה חזרה פ"י אות א), שחימום לצורך רחיצה הרי הוא כחימום לצורך שתיה, ולכן גם הוא בכלל הגורם.

2) וכן הסקה של מים חמים או של תנור שמן [רידאטור]. דעת הגר"נ קרליץ (חוט שני ח"ב פכ"ז ס"ק ז) שיש להחזיק שיהיה חזרה פ"י אות א), שחימום לצורך רחיצה הרי הוא כחימום לצורך שתיה, ולכן גם הוא בכלל הגורם. 2) וכן הסקה של מים חמים או של תנור שמן [רידאטור]. דעת הגר"נ קרליץ (חוט שני ח"ב פכ"ז ס"ק ז) שיש להחזיק שיהיה חזרה פ"י אות א), שחימום לצורך רחיצה הרי הוא כחימום לצורך שתיה, ולכן גם הוא בכלל הגורם. 2) וכן הסקה של מים חמים או של תנור שמן [רידאטור]. דעת הגר"נ קרליץ (חוט שני ח"ב פכ"ז ס"ק ז) שיש להחזיק שיהיה חזרה פ"י אות א), שחימום לצורך רחיצה הרי הוא כחימום לצורך שתיה, ולכן גם הוא בכלל הגורם.

[משנ"ב ס"ק נא]

אף שלא יתחממו כל-צָרָפֶן⁽⁴⁰⁾.

40) אמנם, אם לא הספיקו המים לרתוח מבעוד יום, דעת החזו"א (ד"נ) והנהגות פ"ב אות יג) שאין להוציא מקצתם בשבת, משום שגורם על ידי זה שהמים שנשארו בקדירה ומהרו להתבשל, וכן מבואר בשו"ת אגרות משה (א"ח ח"ד ס"י ע"ד בישול אות כג), ומטעם זה אף אסר שם להשהות את המים במיחם כל זמן שלא רתחו, שמא יבואו להוציא מקצתם. מאידך, בשו"ת מנחת יצחק (ח"ג ס"י קלז) הסתפק בדבר, שיתכן שמה שמקדים את הבישול על ידי הסרת מניעה, ולא על ידי מעשה דבר עצמו [וכגון במגיס], אינו נחשב כבישול, ומותר.

ולשהות מים במיחם מים חשמלי שיש בו צינורית מדידת גובה המים, באופן שאין בדבר משום איסור 'שהיה', כגון שהתחממו המים במקצת קודם שבת, דעת הגר"נ קרליץ (חוט שני ח"ב פכ"ז ס"ק ז) שיש להחזיק שיהיה חזרה פ"י אות א), שאסור להשתמש בו בשבת, משום שהמציאות היא שהמים שבצינורית אינם רותחים ברתיוח המים שבמיחם, ואם כן כשמוציא מים מהמיחם נכנסים מים מהצינורית לתוך המיחם, ומתבשלים על ידי המים הרותחים שבמיחם. וראה מה שכתבנו לקמן (ס"י שיש ס"ק עט). ולענין מה שכתב לקמן (ס"י שיש ס"ק קיח) בשם הירושלמי, שאין להשתמש בשבת במיחם שאינו גרופ מהגחלים, כיון שיש לחוש שמא יתדקן ממימיו ויבוא להוסיף בו מים בשבת כדי שלא יתפרק על ידי חום הגחלים, ראה מה שהבאנו שם, לגבי מיחמים המצויים בזמננו, שנחלקו הפוסקים בדינם.

[שעה"צ ס"ק מח]

וכן הוא הדין בְּחֶמֶק, בְּזָאָא בְּקִרְאָא⁽⁴¹⁾.

41) ולענין שיעור בישול מאכל בן דרסאי במים, כתב בשו"ת אגרות משה (א"ח ח"ד ס"י ע"ד בישול אות כד) שכל שהתחממו המים בשיעור שהיה סולדת בהם נחשב הדבר כשליש בישול, וכשנתחממו מעט יותר, נחשב הדבר כחצי בישול.

ולענין שיעור יד סולדת להורא, כתב בשו"ת אגרות משה (שם אות ג) שאין להקל אלא למעלה מ-71 מעלות צלזיוס, וכן דעת הגר"נ קרליץ (שבות יצחק בישול פ"ח אות ד), ודעת הגר"נ קרליץ (שבות יצחק שם), שאף על פי ששיעור יד סולדת אינו מוכרע אצלו, מ"מ בשיעור הנ"ל מסתבר שהוא דאי יד סולדת.

סימן רנה

הכנת האש קדם הכנסת שבת

[משנ"ב ס"ק א]

אין עוֹשִׂין קְדוּרָה וכו', נמי דינו בְּקְדוּרָה⁽²⁾.

1) ובטעם הדבר שלא גורר חז"ל במדורה שמא יחתה כשהשלהבת

[שעה"צ ס"ק א] פְּדִמְכָּה בְּסִינָן דַּטְּ קִינָן ז', בִּינָן לְשִׁינָן עוֹשֶׂה בְּבִי בְּמִשָּׁה⁽³⁾. 3) ובטעם הדבר הוסיף לעיל (ס"י רנ"ג ס"ק עט), שכן ש"אמירה לעכו"ם הוא איסור שבות בלא עשיית מעשה [על ידי הישראל], הקילו בו באופן שאינו מתכוין, למרות שפסקי רישא הוא.

[משנ"ב ס"ק ב]

עַד שֶׁיִּצְטַק וכו'⁽⁴⁾.

4) ולענין המבער את החמץ בערב שבת, כאשר חל ערב פסח בשבת, ואין די זמן שיוצת האור ברוב החמץ קודם השבת, הסתפק הגר"נ קרליץ (חוט שני ח"ב פכ"ז ס"ק יב) אם מותר לו לשרוף את החמץ, או שצריך לבצרו באופנים אחרים.

[משנ"ב ס"ק ג]

וכמו שְׁפֵתָה בְּסוֹף סִימָן רנד בְּעֶסְסִית וְתַרְמוֹסִין⁽⁵⁾.

5) שם כתב השו"ע (ס"ח), שאף אם השהה את העססית והתרמוסין בשוגג אסורים הם באכילה, וכן כתב השו"ע לעיל (ס"י רנ"ג ס"א) לגבי מי שהשהה בשוגג תבשיל שהתחיל להתבשל, אלא שלא התבשל כל צרכו, שאסור התבשיל באכילה. אמנם, לגבי מי שעשה בשוגג שאר מלאכות האסורות מדרבנן, כתב בבית הלל לקמן (ס"י שיש ס"א ד"ה המבשל) בשם הגר"א, שאפילו לדעת השו"ע מותר לו ליהנות מהן מיד, ודעת הגר"א היא, שלא אסרו חכמים ליהנות אפילו ממלאכות האסורות מדאורייתא אם נעשו בשוגג, וכתב המשנ"ב שם (ס"ק ו), שבמקום הצורך אפשר להקל כדבריו.

[משנ"ב ס"ק ז]

יְכַל לְהַתְחַמֵּם וכו'⁽⁶⁾, שְׁמָא יֵצֵעַ בָּהֶם לְקַרְכֶּם אֶצֶל הַמְדוּרָה⁽⁷⁾ וכו', אִם לֹא בְּדָבָר שֶׁצָּרִיךְ צִינָן בִּבְבִי⁽⁸⁾ וכו', וְכִדְלָקָן בְּסִימָן עֲרִיחָה⁽⁹⁾.

6) ומה שהזכיר השו"ע בלשונו 'ולאשתמש לאורה', הסתפק הגר"נ קרליץ (חוט שני ח"ב פכ"ז ס"ק ז) שיש להחזיק שיהיה חזרה פ"י אות א), שחימום לצורך רחיצה הרי הוא כחימום לצורך שתיה, ולכן גם הוא בכלל הגורם.

המשך במילואים עמוד 6

כז באר הגולה

הלכות שבת סימן רנר רנה

(נ) לתוך התנור (נא) ערב-שבת עם חשכה, ואם עשה כן, אסורים למוציא-שבת בכדי שיעשו:

רנה הנחת האש קדם הכנסת שבת, ובו ג' סעיפים:

א שבת י"ט ב שם כ
וכשמואל ג שם וברב
פפא ד רבנן פ"ק ג
מהלכות שבת
ח שבת כ"א ו טור
ורבנו נתנאל פ"ק ג
ורבנו יהודה שם כ
ז שם ח לגרסת
ה"ר י"ף שם ורמב"ם
פ"ק ג מהלכות שבת
ט לגרסת ה"ר י"ש
שם והטור

א [*] (א) אין עושין מדורה מעצים סמוך לחשכה, (ב) עד שיעצית בהן האור בענן שתהא השלחבת עולה מאליה (ג) יבלי סיוע עצים אחרים, ואם הוא עץ יחיד יצריך שיהיה האור (ד) ברב עביו וברב הקפו. וואם לא הדלקה כל-כף, (ה) אסור להנות בה (ו) בשבת, גזרה שמה יתה בה ויניד העצים כדי שתעלה השלחבת. (ז) ויכשהדלקה (ח) פשוט (ו) יכיל (י) להתחמם כנגדה בשבת ולהשתמש לאורה, בין אם הוא על-גבי קרקע או על-גבי המנוחה, (יא) ואפלו היא מדוכים שאין עושין מהם פתילה לשבת: ב ייש אומרים שבסמךין אפלו לא אחז בהם האור אלא כל-שהוא, שרי, מפני שהם דולקים והולכים: ג 'מדורה (ט) של זפת ושל גפרית (י) ושל קש וגבבא, אפלו לא אחז בהם האור אלא כל-שהוא, שרי, וכן מדורה של קנים ושל גרעיני תמרים (יא) "בשבתם מפזרים, אבל אם הקנים אגדות והגרעינים כסל, צריכים שיעצית בהם האור עד שתהא השלחבת עולה מאליה. ויש אומרים בהכף:

שערי תשובה

[*] אין עושין מדורה מעצים כו'. וכתב ברי"ם בשם הרב מהר"י מולכו בתשובה כח"י, שמי שעשה מצבת עצים ומדליק מרחוק חבל ארוך וישמיעה האש אצל המצבתה ביעתר בעצים, תהיה קצת מהם או להסיף ואין כאן לא משום מכה ולא משום סכנה, וכי השור סימן תתק: מדורה העשויה מעצים דקים מתר להסיר מהם כל זמן שלא אחז בהם האור, וצ"ל בב"י שם וזה"ל תבא, ובראי דמיני דלוקא משום סכנה, ע"ש:

משנה ברורה

וכו'. דאי לא הכי תשינן שמה יתה ויניד העצים משתחשף: (ג) בלי סיוע. והינו (ב) שלא יהא צריך לומר: הבה עצים דקים ונניח מתחתיהן כדי להבעיר: (ד) ברב עביו. שיהיה האור מבפנים בתוך עביו עד רבו, וגם שיתפשט ברב הקפו מבחוץ: (ה) אסור להנות וכו'. פירוש, אפלו (ג) הדלקה אחר-כך לגמרי, ויכמו שבת בסוף סימן רנר בפעסיות והרמזות, וכל שעבר על דברי חז"ל אסור להנות עד מוצאי-שבת: (ו) ויכשהדלקה פשוט. פירוש, מבעוד יום קדם השבת: (ז) יכול להתחמם וכו'. הט"ז בסמן ער"ה פתב, דמכל מקום יש להזהר שלא לישב בסמוך אצל ונבית האויר, לפי שיש לחשש שמה יעצ בהם לקרנם אצל המדורה. אכל דעת האליה רבה והחוססת-שבת דלא תשינן לזה, ומתיר להשתמש אפלו בסמוך להמדורה או התנור, אם לא בדרך שצריך עיון רב"ה או לקרות כנגדה, דאז תשינן שמה ישה, ויכלקמן בסמן ער"ה: (ח) ואפלו וכו'. דבמדורה, (ז) מתיר שיהיה רב, כל אחר מבדיר את חברו: ג (ט) של זפת וכו'. צ"ל בגמרא (ה) והוא הדין שמן ושענה וכל דבר הנחמד: (י) של קש וגבבא. קש, ונבי שבלים; וגבבא, שגובבין משדה אחר הקצירה: (יא) בשבתם מפזרים. השעם, (ו) דכין שאחז בהן האור קצת מבעוד יום, שוב הם דולקין מאליהן, אבל בשבתם אגדות או כסל, שוב אין השלחבת יכולה לפנס בעין, (ז) והוא דעת ה"ר י"ף והרמב"ם; ודעת הג"א-אומרים, שהיה דעת ה"ר י"ש והטור, היה להפוך, דבשבתם בפתירות, כל אחת מהן לא תמצא את חכמה להבערה וזה פדים והולכים, הלכך צריכים רב, מה שאין בן פשהם נאגדים יחד, וכן בגרעינין:

שער הענין

(מ) כגדאברהם בחרין קמא. ואף דתנן עוד תרוץ, העקר בחרין קמא, דכן מוכח בקדקדי והג"ר, ע"פ שם שהביא עוד ראיות: (מ) פרי-מקדים: (מח) הינו לפי מה שפסק הרב לעיל ברנ"ג דבתבשיל לא בצינן שיתבשיל כל-ערכו, וכן הוא הדין בחמין, כדאיתא בגמרא⁴⁴. והשעור בנה, צ"ל לעיל בבאור הלכה ברנ"ג פסעיף א: (מט) כגדאברהם. ואף דאלהי רבה מצדד לומר דלחנותה לא תשינן שמה יתה, כמה אחרונים העתיקו דברי המגן-אברהם להלכה; ואפשר דבשבת הדין אם שבת לתן מקדם יכול לסמוך על זה, אף שיהיה קדם שיעצית החמה: (ס) אבל אין לאסר מפני שישטוף לבסוף לצוות לתאני-יהודי בשבת להם פי התנור למעלה, מקום שיעשין יצא, וזה הוא בעין פסוק רישא לענן כבוי הגשמים, דהוה מתר על-ידי אינו-יהודי, כדמוכח בסימן רנ"ט פסעיף ז, ביון שאינו עושה כבוי קמל⁴⁵, ע"פ שם: (ס) בש"י: (ג) כגדאברהם: (ז) בש"י: (ח) וכן פתב אליה רבה בשם רבנו נתנאל: (י) רש"י. ועין שם דרשו דמרי בגרעינין יבשין, ומשתמא הוא הדין בקנים: (י) ויחלקקמן תלוי בחלופי הגרסאות:

באר היטב

(א) בשבת. פי' אפלו הדלקה אח"כ לגמרי, מ"א: (ב) פשוט. פי' קדם השבת: (ג) להתחמם. ומ"מ אין לישב בסמוך אצל גזבות האדמים, כי יש לחשש שאע"פ בהם כדי שיעשירו היטב הדרך שעושין במדורה שמהפכין שלא תכבה, ט"ז סימן רנ"ה ס"ק ה, ע"ש:

חיים, והיה ראוי להיות דינם כפרות הנאכלים חיים, לעיל בסעיף ד, (מי) מכל מקום אינם טובים כל-כך כפרות⁴⁶ ומיני להם החמום הרבה, ויש בהם גזרת חמור⁴⁷: (נ) לתוך התנור. ובתנור שלנו כשהוא גרוף וקטום או כשהוא טוח בטיט, שרי, ובכ"ל: (נא) ערב-שבת עם חשכה. אלא-אם-כן יש שהות שיתחממו (מו) קדם בין-השמשות, (מס) אף שלא יתחממו כל-צרכן⁴⁸. (מט) וכן אסור לתן מים לתוך הקדירות שבתפזרים ערב-שבת עם חשכה, אף-על-גב דמתפזרין רק שלא יפגע הקדירה מהחם שבתה, ולמאי יתה, מכל מקום הא הדרך היא שמדית בהם הפלים, ותשינן שמה יתה בהתנור כדי שיתחממו הפלים, ולכך צריך להזהר לתנן שיתחממו במקצת מבעוד יום:

א אין עושין מדורה וכו'. והוא הדין אם רוצה להסיק או התנור של בית החרף, נמי דינו כמדורה⁴⁹. אלא-אם-כן התנור טוח בטיט דאז שרי [תר"ש]. ומשמע דאם יש שעור סמוך לחשכה שתהא שלחבת עולה מאליה, שפיר דמי אף בתנור שאינו טוח בטיט. ומכל מקום נראה לי, דלכתחלה נכון למנוע מהסך סמוך לחשכה אף באופן זה, אלא ויראה שיהיה אף גמר ההסך בחל, דמצוי הוא שישאר אחר-כך האוירים בתנור, ומכנה הוא לכבותו לבסוף על-ידי אינו-יהודי כדי שלא יתקרב התנור אם יתמין עד שייכלו לגמרי, ואינו נכון להביא עצמו לזה לכתחלה. ואינו דומה להא שבתהין להסיק בשבת על-ידי אינו-יהודי לכתחלה במדינות הקדושות, דהתם אין לו עצה אחרת, דמה שיהיה אהמול כבד נתקרב, אבל הקא הרי יכול להסיק מקדם, אם לא שיהיה אוגס בנה: (ב) עד שיעצית

מילואים הלכות שבת סימן רנ המשך מעמוד קודם

104) ואם עומדת הקדירה הריקנית על גבי אש מכוסה, דעת הגרש"ז אויערבך (ארחות שבת ח"א פ"ב הע' ק"ג) שיותר להניח עליה תבשיל [שאין בו דטב] בתחילה כדי לחממו, שכיון שהאש מכוסה כבר, יש בהעמדת הקדירה הריקנית משום שינוי מדרך הבישול.

מאידך, דעת הגר"ש אלישיב (ארחות שבת שם ס"ו והע' ק"א) שאסור לעשות כן אף באש מכוסה, שמאחר שביאר החזו"א (שם) שהאסור להניח על גבי קדירה ריקנית הוא משום שמשמשת היא לכירה, ולכן נחשב הדבר כמעמיד על גבי הכירה, אין חילוק בין אש מגולה לאש מכוסה. וכעין זה דעת הגר"ע קרליץ (חוט שני ח"ב פכ"ז ס"ק ה') לענין העמדת כמה קדירות ריקניות זו על גבי זו, שאסור ליתן על גביהן תבשיל בתחילה בשבת, שאין זה דומה להנחת תבשיל על גבי קדירה מלאה. שהקדירה העליונה מתחממת מכחה [כג"ל בהע' הקדמת], מה שאין כן כאן שהתבשיל מתחמם מכח האש, ולא מכח הקדירות הריקניות.

ואם נכנסת הקדירה העליונה לתוך הקדירה התחתונה, כתב הגרש"ז אויערבך (מאור השבת ח"א מכתב ט אות יג) שיתכן שאסור ליתן בה תבשיל, וכן דעת הגר"ש אלישיב (שם סי' ב ס"ק מו) והגר"ע קרליץ (חוט שני ח"ב פכ"ז ס"ק ו'). שכיון שאין בזה כל כך שינוי מדרך הבישול, אסור לעשות כן. אמנם אם הניח על גבי הקדירה התחתונה צלחת ובתוכה מאכל, הסתפק הגר"ע קרליץ (שם) בדבר, שיתכן שהואיל והצלחת משמשת את מה שבתוכה, ולא ככיסוי, מותר הדבר אף כששוקעת הצלחת קצת בתוך הקדירה התחתונה.

ואם העמיד את המכסה של הקדירה התחתונה כשהוא הפוך, ונתן את הקדירה העליונה בתוך חלל המכסה, דעת הגר"ע קרליץ (שם) שאין דרך בישול בכך, ומותר. ולהניח קדירה עליונה על גבי קדירה תחתונה העומדת בלא מכסה, הסתפק שם (חוט שני) אם מתעיל הדבר לענין זה, והוסיף, שעל כל פנים באופן שהמכסה של הקדירה התחתונה מחורר כדי שיעלו אדים לקדירה העליונה, בודאי אסור ליתן תבשיל על גבי הקדירה העליונה, שהרי כך הוא דרך בישולה.

הלכות שבת סימן רנד רנה המשך מעמוד כז

שונות האוה"מ סמוכים להם, אין האחד יכול לשים את ליבו על חבירו כשבא לחתות.

ואף אם יקראו יחד סביב המדורה בענין אחד, כתב במשנ"ב שם (סי' יג) שהדבר אסור. והתבאר בביה"ל שם (ד"ה והואיל) שהיינו אף בספר אחד. אולם אם מינו שומר שיזכירם שלא יבואו לחתות, כתב במשנ"ב שם שיותר.

[משנ"ב ס"ק ח]
נְאֻמָּה זְכוּרָה.

10) היינו דברים שהוזכרו בשו"ע לקמן (סי' רסד ס"א) שאסור לעשות מהם פתילות, וביאר המשנ"ב שם (סי' א'), שמשום שאינם מאירים יפה, חששו חכמים שמא יטה את הנר לקרב את השמן אל הפתילה.

[משנ"ב ס"ק ט]

דְּהוּא הָיִין שְׁמֵן וְשִׁעָה וְכָל דְּבָר דְּהִתְקַנָּה.

11) ולגבי תנור חימום של נפט וכדו', דעת הגרש"ז אויערבך (אצרות השבת עמ' שצט) שאם מצבו תקין ודי לו בהצתה הראשונה, הרי הוא כמדורה של זפת שאם אחז בה האור כל שזדא מבעוד יום, מותר ליהנות ממנו. וכן היא דעת הגר"ע קרליץ (חוט שני ח"ב פכ"ז ס"ק יב). וכן להפעיל את התנור על ידי שעון שבת, דעת הגרש"ז אויערבך (שם) שיותר, שהרי כשיתחיל התנור לפעול, יפעל היטב ללא צורך בחיתור. אמנם, אם חושש שמא ישכח ויגדיל את חום התנור, ודאי שיש לו לעשות סיוג להזכירו, כגון על ידי כיסוי הכפתורים וכדו'. ודאח לעיל (סי' רנב ס"ק א') מה שכתבנו עוד על שימוש בשעון שבת כדי שתיעשה מלאכה בשבת.

אויערבך (שולחן שלמה ס"ק ב) אם כוננו אף למצות הדלקת נרות שבת, או שאין כוננו אלא להיות שימוש בלבד, אבל קיום מצות הדלקת הנרות אינו אלא בנר, ולא במדורה.

7) ותנורי חימום המצויים בזמננו, דעת הגרש"ז אויערבך והגר"ש אלישיב (שבות יצחק שהיה חזורה פ"ג אות ג) שאין הם בכלל הגזירה, שלא אסר ה"טו לעשות כן אלא במדורה, כיון ששם צריך להפך את זנבות האוה"מ כדי שיעברו היטב, מה שאין כן בתנורי חימום שבזמננו, שהאש קברה ויציבה בהם, ואינה צריכה חיתוי כדי שלא תכבה.

8) אמנם, לענין איסור קריאה לאור הנר, כתב בביה"ל לקמן (סי' ערה ס"א ד"ה ואין) שנחלקו אחרונים אם נאסר דוקא דבר הצריך עין רב, או שנאסר אף דבר שאינו צריך אלא עין מועט, ונשאר בצ"ע.

ובגדר עין מועט, דעת הגר"ע קרליץ (חוט שני ח"ב פכ"ד ס"ק ח'), שהוא כל דבר שמצריך התאמצות מועטת כדי שיהיה אפשר להבחין בו, כגון להבחין בין מינים שונים שיש בצלחת, אולם להבחין בין דברים שמכירים בהם מיד, ואין צורך אפילו התאמצות מועטת כדי להבחין ביניהם, כגון להבחין בין כסא לשולחן ובין כף למזלג, אין זה נחשב עין כלל.

9) ולמרות שמבואר בשו"ע שם (ס"ב), שקריאה לאור הנר מותרת כשקוראים שנים ביחד, משום שאף אם יבא האחד להטות יזכירו חבירו, כתב השו"ע שם (ס"ה) שקריאה לאור המדורה חמורה ממנה, ואסורה אף בעשרה אנשים ביחד, וכטעם הדבר כתב שם, שכיון שצורת ישיבת אנשים מסביב למדורה היא בריחוק זה מזה, ועוד,

הלכות שבת סימן רנו המשך מעמוד כח

מותר אלא אם כן כוננו בעטיפה למנוע את התפוררות המאכל, שכיון שהעטיפה לא נועדה להוסיף או לשמר את החום, ועוד שהיא דבוקה ממש למאכל, אין זו הטמנה שאותה אסור חז"ל.

ומאכל העטוף בדבר הראוי לאכילה, כגון בעור של עוף וכדו', דעת

מאידך, הגרש"ז אויערבך (שו"ת מנחת שלמה ח"ב סי' לד אות ז) כתב, שנחשב ככיסוי קדירה ואינו בכלל הטמנה, וכן היא דעת הגר"ש אלישיב (שבות יצחק שהיה חזורה פ"ב אות ו'). [וראה בשו"ת במנחת שלמה שם בהע', שבמקום אחר כתב הגרש"ז אויערבך שאין הדבר

